

DLUGIE ŻYCIE FOTOGRAFII

Szkolenie z zakresu konserwacji, archiwizacji, digitalizacji i opracowania archiwum fotograficznego.

(26-27 kwietnia 2016 r., Dom Spotkań z Historią, ul. Karowa 20, Warszawa)

PROGRAM

DZIEŃ I

Identyfikacja i konserwacja prewencyjna materiałów fotograficznych – wprowadzenie dla opiekunów zbiorów. Prowadzenie: Monika Supruniuk (ASP).

Konserwacja prewencyjna to wielopoziomowe zagadnienie, rozciągające się na wszystkie działania służące ochronie kolekcji przed możliwym zniszczeniem. Rzetelna opieka nad kolekcją fotograficzną powinna opierać się na dokładnej znajomości specyfiki powierzonych zbiorów oraz potencjalnych zagrożeń, jak np. procesów degradacji materiałów wchodzących w skład obiektów. Podczas wykładu zostaną poruszone zagadnienia dotyczące identyfikacji materiałów wchodzących w skład najczęściej spotykanych w polskich zbiorach fotografii oraz metody przeprowadzania inspekcji kolekcji w celu określenia jej głównych potrzeb.

Monika Supruniuk – Konserwatorka dzieł sztuki, absolwentka Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie. Wykłada na macierzystej uczelni, na Wydziale Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki w Katedrze Konserwacji Starych Druków i Grafiki – Pracownia Konserwacji Fotografii i Sztuki Dekoracyjnej. Zajmuje się konserwacją zbiorów filmowych Filмотeki Narodowej w Warszawie. Jest laureatką stypendium Młoda Polska (2013 r.). Obecnie prowadzi badania „(Nie)zmiennosc. Konserwacja analogowych mediów sztuki audiowizualnej” w ramach grantu Narodowego Centrum Nauki. Interesuje się analogowymi technikami fotograficznymi i filmowymi.

DIGITALIZACJA wersja 2.

Prowadzenie: Maciej Gajewski (Narodowe Archiwum Cyfrowe)

Podczas wystąpienia zostanie podjęty temat digitalizacji oraz jej znaczenia dla archiwów i użytkownika. Prowadzący postara się umiejscowić cyfryzację zasobu w codziennym porządku prac nad archiwami, jednak

nie będzie zamykał się w terminach powszednie znanych. Spróbuje zdystansować słuchacza do trwającej cyfrowej rewolucji. Zostaną opisane praktyczne doświadczenia z digitalizacji zasobów, a prowadzący przedstawi perspektywę cyfryzacji kolekcji, którą się zajmuje odbiorca, oraz włączenia jej w formie cyfrowej do globalnego dziedzictwa kulturowego.

Maciej Gajewski – Specjalista w zakresie planowania i realizacji projektów digitalizacyjnych. Jego zainteresowania zawodowe skupiają się na metodach gromadzenia i udostępniania zasobów Big Data. Absolwent studiów magisterskich w Instytucie Informacji Naukowej i Studiów Bibliologicznych Uniwersytetu Warszawskiego ze specjalizacją systemy informacyjne i bazy danych. Ukończył studia podyplomowe na Politechnice Warszawskiej w zakresie zarządzania projektami. Z archiwami państwowymi związany od 2005 r., najpierw zajmował się ewidencją i udostępnianiem zasobu archiwalnego, a od 2007 r. jest bezpośrednio związany z digitalizacją.

Opracowanie fotografii w archiwum społecznym.

Prowadzenie: Małgorzata Pankowska-Dowgiało i Katarzyna Ziętał (Ośrodek KARTA).

Wykład będzie dotyczył pracy z fotografiami w archiwum społecznym. Omówione zostaną poszczególne etapy archiwizacji z podkreśleniem elementów charakterystycznych dla tego typu instytucji. Prowadząca udzieli wskazówek dotyczących opisywania fotografii na podstawie wieloletniego doświadczenia Archiwum Fotografii Ośrodka KARTA. Zaprezentowane zostaną także podstawowe założenia Międzynarodowego Standardu Opisu Archiwalnego ISAD (G) w odniesieniu do specyfiki fotograficznych archiwów społecznych.

Małgorzata Pankowska-Dowgiało – Z wykształcenia historyk archiwista. Od 2012 r. pracuje w Archiwum Fotografii Ośrodka KARTA, najpierw jako archiwistka, a od 2016 r. jako kierownik archiwum. Jest autorką artykułów o archiwizacji fotografii (m.in. w podręczniku „Archiwistyka społeczna”). Prowadzi szkolenia w zakresie opracowania i digitalizacji zbiorów fotograficznych dla archiwistów społecznych.

Katarzyna Ziętał – Absolwentka historii na Uniwersytecie Warszawskim (specjalność archiwistyka). Ekspertka w dziedzinie archiwistyki społecznej w Ośrodku KARTA, twórczyni portalu www.archiwa.org. Redaktorka merytoryczna publikacji „Archiwistyka społeczna” oraz dwujęzycznej publikacji „Archiwa społeczne. Modele współpracy z państwem”. Autorka licznych publikacji na temat oddolnego dokumentowania dziedzictwa na portalach Historia i Media, EBIB (Elektroniczny Biuletyn Bibliotekarzy), POLONA.

Zintegrowany System Informacji Archiwalnej (ZoSIA) – narzędzie do opracowania fotografii.

Prowadzenie: Magdalena Hartwig (NAC).

Podczas wykładu omówiona zostanie koncepcja opracowania fotografii w Narodowym Archiwum Cyfrowym oraz sposób inwentaryzacji fotografii w Zintegrowanym Systemie Informacji Archiwalnej (ZoSIA), z uwzględnieniem zespołów zawierających materiały archiwalne inne niż fotograficzne. ZoSIA jest aplikacją przeznaczona do opracowania (ewidencji i inwentaryzacji) materiałów archiwalnych na wszystkich poziomach ich hierarchicznej struktury – od całego archiwum aż po obiekt archiwalny. Powstała przede wszystkim z myślą o scaleniu zbiorów pochodzących z sieci archiwów państwowych, ale jest na tyle uniwersalna, że może być użyteczna dla wszelkich instytucji gromadzących archiwalia o różnym charakterze (np. dokumentacji aktowej, technicznej, kartograficznej, ulotnej, fotograficznej, nagrań i obiektów muzealnych).

Magdalena Hartwig – Historyk sztuki. W Narodowym Archiwum Cyfrowym pracuje jako archiwistka fotografii. Do jej głównych zadań należy opracowanie i inwentaryzacja zdjęć, przygotowanie kwerend oraz opieka nad stanem fizycznym archiwaliów.

Fotoplastykon – udostępnianie zdjęć w internecie.

Prowadzenie: Hubert Francuz.

Wykład będzie składał się z dwóch głównych części. Pierwsza z nich to syntetyczne wprowadzenie w wyraziste i możliwe do prezentacji tendencje rozwoju przedsięwzięć mających na celu udostępnianie fotografii w internecie. Przegląd i omówienie kilku wybranych przykładów różnego rodzaju podejść do prezentowania i używania fotografii w sieci pozwoli zorientować się słuchaczom, jak diametralnie odmienne formy przybiera na świecie zjawisko określane udostępnianiem czy upowszechnianiem. Pierwsza część wykładu będzie także okazją do zarysowania relacji pomiędzy celem działań podejmowanych w trakcie wdrażanych projektów a zdolnością do utrzymania efektów wykonanej pracy. Druga część wystąpienia będzie prezentacją najważniejszych elementów projektu Europeana Photography z lat 2012-2015. Projekt przeprowadziło międzynarodowe konsorcjum instytucji zajmujących się fotografią oraz archiwizacją. Na jego przykładzie zostanie pokazane, na jakich zasadach buduje się współpracę konsorcyjną, na czym polegał wkład własny oraz na ile czaso- i pracochłonne były podejmowane w jego ramach działania. Omówione zostaną korzyści dla instytucji, które mogą płynąć z realizacji tego typu przedsięwzięć oraz wskazane zostaną wyzwania i trudności, które generować może przystępowanie

do projektów finansowanych zewnętrznie. Zostanie także wskazane, na które elementy przedsięwzięć związanych z udostępnianiem materiałów wizualnych w sieci warto zwracać szczególną uwagę.

Hubert Francuz – Doktorant w Instytucie Etnologii i Antropologii Kulturowej UJ, pisze pracę o portrecie fotograficznym w oparciu o archiwum szklanych negatywów odnalezionych w Lublinie. Absolwent Akademii Fotografii w Warszawie. Uczestnik międzynarodowych i krajowych przedsięwzięć związanych z udostępnianiem internetowych zasobów muzealnych i fotograficznych, edukacją pozaszkolną, wykorzystaniem nowych technologii w instytucjach kultury. Współpracował z Fundacją Sztuk Wizualnych, Muzeum Historii Fotografii w Krakowie, Muzeum Sztuki Współczesnej w Krakowie, Fundacją „Pro Helvetia”, Ośrodkiem Brama Grodzka – Teatrem NN, Akademią Sztuk Pięknych w Krakowie, Forum Edukatorów Muzealnych, Fundacją Centrum Cyfrowe Projekt:Polska i Zachętą – Narodową Galerią Sztuki. Pracuje w Dziale Rozwoju Muzeum Pałacu Króla Jana III w Wilanowie, gdzie zajmuje się nowymi technologiami, wdrażaniem systemów zarządzania zadaniowego i projektami społecznymi.

DZIEŃ II

Prawo autorskie i otwarte licencje: jak wykorzystać potencjał cyfrowego udostępniania zbiorów fotograficznych?

Prowadzenie: Natalia Mileszyk i Aleksandra Janus (Centrum Cyfrowe).

W trakcie wykładu zostaną omówione podstawy prawa autorskiego w kontekście cyfrowego udostępniania zasobów instytucji kultury, najważniejsze zmiany i trendy (m.in. utwory osierocone, out of commerce – na co instytucje powinny się przygotowywać) oraz otwarte licencje jako efektywny model zarządzania prawami autorskimi w instytucji.

Natalia Mileszyk – Prawniczka, specjalistka ds. polityk publicznych. Zajmuje się analizą prawną i orzecznictwem w zakresie otwartych zasobów oraz swobód użytkowników treści. Absolwentka Uniwersytetu Warszawskiego i Central European University w Budapeszcie (LLM). Wcześniej pracowała w Instytucie Prawa i Społeczeństwa INPRIS, gdzie koordynowała projekty dotyczące Karty Praw Podstawowych, a także wykorzystania nowych technologii w informowaniu o prawie i transparentności wyborów osób na najwyższe stanowiska państwowe.

Aleksandra Janus – Specjalistka ds. otwartości w instytucjach kultury. Muzeolożka, badaczka, współautorka inicjatywy innemuzeum.pl oraz doktorantka w Instytucie Etnologii i Antropologii Kulturowej

Uniwersytetu Jagiellońskiego. Wystąpiła na wielu polskich i zagranicznych konferencjach poświęconych technologiom dla sektora GLAM (galerie, biblioteki, archiwa, muzea), jako ekspertka odpowiadała za opiekę merytoryczną nad ścieżką Archiwa Społeczne w ramach Festiwalu Kultura 2.0 STATUS: obywatel (Narodowy Instytut Audiowizualny, 2012 r.) oraz wspólnie z Alicją Peszkowską zrealizowała projekt „Booksprint. Podziel się spadkiem. Nowe technologie a sektor GLAM”, którego efektem jest publikacja pod tym samym tytułem. W Centrum Cyfrowym zajmuje się prowadzeniem badań w zakresie wdrażania otwartości w sektorze GLAM oraz współtworzeniem projektu „Otwarte zabytki”.

Strategia a finansowanie - czy jedno może istnieć bez drugiego?

Prowadzenie: Anna Duńczyk-Szulc (ŻIH)

Podczas wykładu przedstawione zostanie tworzenie strategii digitalizacji w instytucji w odniesieniu do strategii państwa i nadzorowanych przez urzędy centralne instytucji państwowych, a także wynikające z tego korzyści i zobowiązania. Omówione będzie także wyznaczanie celów głównych i szczegółowych planowanych działań w ramach strategii instytucji. Kolejnym tematem będzie finansowanie digitalizacji ze środków publicznych z naciskiem na środki pozostające w gestii Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego – zaprezentowane zostaną ogólne zasady, wady i zalety lub korzyści i zobowiązania.

Anna Duńczyk-Szulc – Pracuje od niedawna w Żydowskim Instytucie Historycznym im. Emanuela Ringelbluma jako kierownik Działu Sztuki. Wieloletni zastępca dyrektora Departamentu Mecenatu Państwa w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Odpowiedzialna była tam m.in. za mecenat państwa w zakresie związanym z digitalizacją i udostępnianiem zasobów instytucji kultury, prowadziła sprawy związane z działalnością domów i ośrodków kultury oraz bibliotek publicznych. Pracowała nad przygotowaniem i odpowiadała za wprowadzenie w życie Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa, prowadziła też zadania związane ze wspieraniem twórczości literackiej i audiowizualnej. Przez lata pracowała w organizacjach pozarządowych związanych z fotografią i teatrem, prowadząc m.in. bibliotekę i archiwum fotograficzne Związku Polskich Artystów Fotografików. Fundatorka Fundacji Archeologia Fotografii.

Dostępność serwisów i treści internetowych dla osób z dysfunkcją wzroku i słuchu.

Prowadzenie: Dominik Paszkiewicz (Usertime)

Odbiorcy treści w internecie są bardzo różni. Znajdują się wśród nich początkujący użytkownicy (np. seniorzy), osoby niewidome czy niepełnosprawne ruchowo. Takich grup odbiorców o różnych

umiejętnościach i uwarunkowaniach jest bardzo dużo. Idee i techniki dostępności są odpowiedzią na tę różnorodność. W trakcie wykładu zostaną omówione sposoby korzystania z internetu przez osoby z niepełnosprawnością oraz to, w jaki sposób zapewnić dostępność – wygodny odbiór serwisów internetowych i opublikowanych treści. Jak rozumieć rozporządzenie w sprawie Krajowych Ram Interoperacyjności oraz specyfikację WCAG 2.0? Co zrobić, by zamówić i odebrać dostępny serwis internetowy? Jak poprawić dostępność dużych archiwów treści? Kto jest odpowiedzialny za wdrożenie dostępności w dowolnym projekcie internetowym?

Dominik Paszkiewicz – Projektant UX, twórca serwisów internetowych i specjalista w dziedzinie dostępności cyfrowej. Doradza instytucjom i firmom w zakresie wdrażania dostępności. Prowadzi szkolenia z dostępności serwisów internetowych, multimediów, dokumentów oraz prostej komunikacji w Internecie. Jest współautorem podręcznika „Dostępność serwisów internetowych” i kilku innych publikacji na temat dostępności. Był jednym z tłumaczy oraz ostatecznym redaktorem specyfikacji WCAG 2.0 (Web Content Accessibility Guidelines). Jest kierownikiem studiów podyplomowych User Experience Design na Uniwersytecie SWPS w Katowicach. Studentów Uniwersytetu Szczecińskiego uczy technologii internetowych i projektowania interfejsów.

„Ożywić archiwa”. Praca ze zbiorami fotograficznymi w kontekście praktyk artystycznych na przykładzie doświadczeń Fundacji Archeologia Fotografii.

Prowadzenie: Karolina Puchała-Rojek (FAF).

Jednym z pierwszych działań, jakie wokół archiwum fotograficznego Zbigniewa Dłubaka zrealizowała Fundacja Archeologia Fotografii, był projekt Krzysztofa Pijarskiego, zatytułowany „Źródła”. Artysta wykonał kilkadziesiąt fotografii archiwum i jego zawartości. Nie posługiwał się jednak stylistyką fotografii dokumentalnej, a zamiast tego stworzył subiektywną interpretację zawartości archiwum. „Źródła” pokazały, jak istotne w pracy z archiwum, obok porządkowania, opisywania, przepakowania i digitalizacji, jest ich ożywianie, nadawanie im współczesnego kontekstu i odczytywanie ich na nowo przez współczesnych artystów. Prowadząca wykład opowie o praktyce współpracy z artystami, jaką fundacja realizuje w ramach projektu „Żywe archiwa”, pokaże najciekawsze realizacje i przedstawi niebezpieczeństwa, jakie mogą z takiej współpracy wynikać.

Karolina Puchała-Rojek – Historyczka sztuki, specjalizująca się w historii fotografii. Współzałożycielka Fundacji Archeologia Fotografii, a od dwóch lat prezeska. Koordynatorka projektów z zakresu digitalizacji i opracowania zbiorów fotograficznych, autorka tekstów z zakresu historii fotografii, redaktorka książek

(m. in. „Zofia Chomętowska, Polesie. Fotografie z lat 1925-38”), współkuratorka wystaw: „Majątek. Rzeźby z kolekcji rodziny von Rose oraz filmy i fotografie z archiwum Zofii Chomętowskiej” oraz „Wojciech Zamecznik. Foto-graficznie”.

WARSZTATY

1. Fotografie jako narzędzie – jak używać zbiorów archiwalnych w pracy animacyjnej, edukacyjnej, lokalnej. Prowadzenie: Agnieszka Pajączkowska.

miejsce: Pracownia Duży Pokój, ul. Warecka 4/6

liczba osób: 10

czas trwania: 3 godz.

Dawne fotografie przywołują wspomnienia i uruchamiają opowieści. Mogą stać się pretekstem do rozmawiania o tym, co minione, i o tym, co współczesne. Archiwum fotograficzne może stać się narzędziem do inicjowania twórczych sytuacji i działań, do udziału, w których zaproszeni zostaną okoliczni mieszkańcy – niekoniecznie stali bywalcy instytucji. Poszukiwanie w przestrzeni miejsc i budynków lub odtwarzanie sytuacji ze starych fotografii, nocna projekcja zdjęć, opowieści o anonimowych osobach ze zdjęć, wspólny album fotografii rodzinnych, wystawa fotografii z alternatywnymi podpisami – to tylko wybrane pomysły. W zależności od kontekstu, zasobów i charakteru instytucji, działania mogą być projektowane z myślą o cyklu spotkań/warsztatów lub mieć formę jednorazowej akcji; mogą być kierowane do wszystkich bez względu na wiek lub do określonej grupy uczestników; mogą dziać się wewnątrz instytucji lub wychodzić poza jej mury; mogą wymagać użycia projektora, drukarki, skanera, aparatu fotograficznego lub tylko sznurka, pisaków, nożyczek i taśmy klejącej. Ich cel jest jednak wspólny: tworzenie sytuacji, w której fotografie z archiwum staną się pretekstem do spotkania i wspólnego działania grupy mieszkańców, którzy przy tej okazji wymienią się opowieściami, punktami widzenia, lepiej poznają siebie nawzajem oraz działającą w ich pobliżu instytucję. W trakcie warsztatu przedstawione zostaną wybrane pomysły i metody pracy oraz przykłady ich zastosowań. Uczestnicy będą mieli okazję użyć przywiezionych ze sobą wybranych fotografii archiwalnych oraz stworzyć własny pomysł i wstępnie zaplanować działanie do zrealizowania w swojej instytucji.

Agnieszka Pajączkowska – Kulturoznawczyni, animatorka kultury, twóczyni, doktorantka w IKP UW (Zakład Filmu i Kultury Wizualnej), członkini Towarzystwa Inicjatyw Twórczych „ę” i Stowarzyszenia Katedra Kultury. Zajmuje się twórczą, krytyczną i teoretyczną pracą wokół fotografii. Zajmuje się relacją pamięci i Zagłady, przygotowuje rozprawę doktorską dotyczącą kulturowej historii

fotografii rzemieślniczej i prywatnej. Interesuje się edukacją muzealną i koncepcją edukacji wizualnej. Prowadząc warsztaty i działania fotograficzne współpracowała m.in. z Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie, Miesiącem Fotografii w Krakowie, Kolektywem Sputnik Photos, Domem Spotkań z Historią, Fundacją im. Zofii Rydet, Narodowym Instytutem Audiowizualnym. Współtworzy projekty łączące temat fotografii, edukacji wizualnej, edukacji muzealnej i lokalnej historii – m.in. „Migawki. Spotkania z fotografią”, „Seminarium Wizualne”, „Tożsamości Odzyskane”, „Wizualny Eksperyment Muzealny”, „Coś, co zostanie – lokalne działania fotograficzne wokół ‘Zapisu socjologicznego’ Zofii Rydet”. Prowadzi Wędrowny Zakład Fotograficzny. Jest stypendystką Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w dziedzinie Sztuki wizualne. Publikowała m.in. w „Kulturze i Historii”, „Kontekstach”, „Zagładzie Żydów”.

2. Blok warsztatów z digitalizacji.

UWAGA! Warsztat **Digitalizacja z użyciem skanerów** jest wstępem do kolejnego warsztatu z wykorzystaniem cyfrowych aparatów fotograficznych (dwie grupy do wyboru).

Digitalizacja z użyciem skanerów. Prowadzenie: Maciej Turczyniak (Fundacja Archeologia Fotografii).

miejsce: Fundacja Archeologia Fotografii, ul. Andersa 13

liczba osób: 10

czas trwania: 1,5 godz.

Na warsztatach zapoznają się Państwo z podstawowymi zagadnieniami z zakresu digitalizacji odbitek oraz materiałów transparentnych z użyciem skanerów płaskich i skrzynkowych. Omówione zostaną podstawowe zagadnienia dotyczące konfiguracji stanowiska digitalizacyjnego, przygotowania materiału do digitalizacji, procesu skanowania oraz późniejszej obróbki skanów. Duży nacisk zostanie położony na omówienie teoretycznych kwestii związanych z formatami plików i ustawień parametrów skanowania, będących kluczem do uzyskania wysokiej jakości skanu.

Maciej Turczyniak – Od 2009 r. kieruje działem digitalizacji w Fundacji Archeologia Fotografii. Jego doświadczenie obejmuje skanowanie materiałów fotograficznych na różnych podłożach, cyfrową obróbkę zdjęć, w tym zaawansowany retusz i rekonstrukcję skanów. Uczestnik licznych szkoleń z zakresu digitalizacji, organizowanych przez takie instytucje jak NAC czy NINA. Odpowiedzialny za skanowanie w ramach prowadzonych dotychczas przez FAF projektów, również międzynarodowych. Współpracował też

m. in. z Ogrodem Botanicznym i Fundacją Bęc Zmiana oraz Centrum Sztuki Współczesnej Zamek Ujazdowski.

Digitalizacja materiałów fotograficznych z wykorzystaniem cyfrowych aparatów fotograficznych (warsztat 1). Prowadzenie: Jędrzej Sokołowski i Jakub Certowicz (Skanery Niewiarygodne).

miejsce: Pałac Kultury i Nauki, Plac Defilad 1

liczba osób: 5

czas trwania: 1,5 godz.

Podczas spotkania omówiony zostanie proces wykonywania reprodukcji materiałów różnego typu, m.in. szklanych negatywów, małoobrazkowych slajdów i odbitek. Ćwiczenia będą ilustrowane bogatym materiałem porównawczym. Przedstawione zostaną zalety wykorzystania aparatu fotograficznego zamiast skanera. Formuła warsztatów przewiduje możliwość pracy z wykorzystaniem różnego rodzaju urządzeń i porównanie ich możliwości. Uczestnicy zdobędą również wiedzę o procesie kalibracji i systemach weryfikacji jakości, a także poznają doświadczenia związane z budową stanowiska reprodukcyjnego.

Jakub Certowicz i Jędrzej Sokołowski – fotografowie, którzy w 2006 r. stworzyli firmę Skanery Niewiarygodne, zajmującą się digitalizacją i postprodukcją materiałów fotografów i artystów. Skanują archiwa, przygotowują do druku książki i wystawy, a także dokumentują dzieła sztuki. Klientami Skanerów są m.in. Centrum Sztuki Współczesnej Zamek Ujazdowski, Galeria Raster, Sputnik Photos, Muzeum Warszawy, Muzeum Historii Żydów Polskich Polin, Zachęta – Narodowa Galeria Sztuki.

Digitalizacja materiałów fotograficznych z wykorzystaniem cyfrowych aparatów fotograficznych (warsztat 2). Prowadzenie: Jan Anderman (Fundacja Archeologia Fotografii).

miejsce: Związek Polskich Artystów Fotografików, Plac Zamkowy 8

liczba osób: 5

czas trwania: 1,5 godz.

Głównym przedmiotem spotkania będą zagadnienia związane z reprodukcją fotograficzną jako nowoczesnym i szybkim sposobem digitalizacji. Reprodukacja fotograficzna zyskuje coraz większe zainteresowanie, ponieważ ma wiele zalet w porównaniu do klasycznego skanowania – jednostkowy proces

po przygotowaniu stanowiska jest bardzo krótki, można dokonywać digitalizacji zbiorów w przypadku których nie ma możliwości skanowania (obiekty zbyt duże, posiadające elementy przestrzenne). Reprodukcję fotograficzną coraz częściej stosuje się do digitalizacji materiałów transparentnych (negatywów).

Jan Anderman – Inżynier informatyk ze specjalnością grafika komputerowa i DTP. Fotograf w trzecim pokoleniu. Współzałożyciel Stowarzyszenia Dokumentalistów „Droga”. Od wielu lat zajmuje się fotografią i digitalizacją. Powierzono mu tworzenie pracowni digitalizacji w Związku Polskich Artystów Fotografików, gdzie zajmował się również archiwum fotograficznym „Fototeka ZPAF”. Uczestnik szkoleń związanych z digitalizacją. Specjalizuje się w doborze sprzętu i oprogramowania zarówno w zakresie skanowania, jak i reprodukcji fotograficznej. Obecnie zajmuje się digitalizacją w Fundacji Archeologia Fotografii.

3. Proste i praktyczne sposoby zabezpieczenia zbiorów fotograficznych przed zniszczeniem.

Prowadzenie: Monika Supruniuk (ASP).

miejsce: ASP, ul. Krakowskie Przedmieście 5

liczba osób:10

czas trwania: 3 godz.

Adresatami warsztatów są opiekunowie zbiorów – osoby pracujące na codzień z różnorodnymi kolekcjami fotograficznymi (oraz ewentualnie filmowymi). Warsztaty rozpoczną się od określenia specyfiki poszczególnych kolekcji obiektów fotograficznych, w rozróżnieniu na instytucje gromadzące zbiory (archiwa, biblioteki, muzea) i kolekcje prywatne. Przedstawione zostaną proste zasady identyfikacji, magazynowania, porządkowania i użytkowania materiałów fotograficznych oraz poruszone zostaną zagadnienia dotyczące prawidłowego montażu i eksponowania obiektów. Omówione zostaną rozwiązania konserwatorskie umożliwiające właściwą organizację zbiorów w odniesieniu do konkretnych przykładów i specyfiki kolekcji, będących pod opieką uczestników. Uczestnicy zastanowią się nad prostymi sposobami poprawy warunków przechowywania i użytkowania zbiorów, które nie wymagają dużych nakładów finansowych i rozbudowanego zaplecza profesjonalistów. Prowadzący poprosi, o co warto spytać, a czego wymagać od konserwatora fotografii przed powierzeniem mu zniszczonego zbioru do konserwacji. Uwaga uczestników zostanie dodatkowo skierowana na niezbędny wymóg opracowania instrukcji na wypadek katastrof.

Monika Supruniuk – Konserwatorka dzieł sztuki, absolwentka Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie. Wykłada na macierzystej uczelni, na Wydziale Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki w Katedrze Konserwacji Starych Druków i Grafiki – Pracownia Konserwacji Fotografii i Sztuki Dekoracyjnej. Zajmuje się konserwacją zbiorów filmowych Filмотeki Narodowej w Warszawie. Jest laureatką stypendium Młoda Polska (2013 r.). Obecnie prowadzi badania „(Nie)zmiennosc. Konserwacja analogowych mediów sztuki audiowizualnej” w ramach grantu Narodowego Centrum Nauki. Interesuje się analogowymi technikami fotograficznymi i filmowymi.

4. Prawo autorskie i otwarte licencje: jak wykorzystać potencjał cyfrowego udostępniania zbiorów fotograficznych? Prowadzenie: Natalia Mileszyk i Aleksandra Janus (Centrum Cyfrowe)

miejsce: Dom Spotkań z Historią, ul. Karowa 20

liczba osób: 10

czas trwania: 2 godz.

UWAGA! Preferowane osoby pracujące nad udostępnianiem zasobów cyfrowych.

W trakcie warsztatów omówione zostaną następujące zagadnienia: mapowanie problemów z prawem autorskim w instytucji kultury zajmującej się fotografią, wspólne rozwiązanie wybranych studiów przypadków (utwory osierocone, ustalanie statusu praw, prawa osób trzecich, wybór licencji), licencje Creative Commons i udostępnianie fotografii, najważniejsze informacje.

Natalia Mileszyk – Prawniczka, specjalistka ds. polityk publicznych. Zajmuje się analizą prawną i orzecznictwem w zakresie otwartych zasobów oraz swobód użytkowników treści. Absolwentka Uniwersytetu Warszawskiego i Central European University w Budapeszcie (LLM). Wcześniej pracowała w Instytucie Prawa i Społeczeństwa INPRIS, gdzie koordynowała projekty dotyczące Karty Praw Podstawowych, a także wykorzystania nowych technologii w informowaniu o prawie i transparentności wyborów osób na najwyższe stanowiska państwowe.

Aleksandra Janus – Specjalistka ds. otwartości w instytucjach kultury. Muzeolożka, badaczka, współautorka inicjatywy innemuzeum.pl oraz doktorantka w Instytucie Etnologii i Antropologii Kulturowej

Uniwersytetu Jagiellońskiego. Wystąpiła na wielu polskich i zagranicznych konferencjach poświęconych technologiom dla sektora GLAM (galerie, biblioteki, archiwa, muzea), jako ekspertka odpowiadała za opiekę merytoryczną nad ścieżką Archiwa Społeczne w ramach Festiwalu Kultura 2.0 STATUS: obywatel (Narodowy Instytut Audiowizualny, 2012 r.) oraz wspólnie z Alicją Peszkowską zrealizowała projekt „Booksprint. Podziel się spadkiem. Nowe technologie a sektor GLAM”, którego efektem jest publikacja pod tym samym tytułem. W Centrum Cyfrowym zajmuje się prowadzeniem badań w zakresie wdrażania otwartości w sektorze GLAM oraz współtworzeniem projektu „Otwarte zabytki”.

5. Archiwum Historii Mówionej. Prowadzenie: Iwona Makowska i Maria Buko (Dom Spotkań z Historią).

miejsce: Dom Spotkań z Historią, ul. Karowa 20

liczba osób: 10

czas trwania: 2 godz.

Warsztaty poświęcone są historii mówionej jako metodologii pozwalającej wzbogacić archiwum fotograficzne i możliwości pracy z nim. Uczestnicy warsztatów dowiedzą się, czym jest historia mówiona, jak zdobywać rozmówców i prowadzić wywiady, do czego takich wywiadów można użyć. Mowa będzie także o relacji między fotografiami i nagraniami oraz sposobie jej wykorzystania do działań edukacyjnych czy twórczych. Uczestnicy będą zachęcani do poszukiwania zdjęć z domowych archiwów. Prowadzące pokażą, jak w archiwum historii mówionej praca z relacjami łączy się z pracą nad fotografiami, w jaki sposób te dwie sfery uzupełniają się. Warsztaty skoncentrowane będą na praktyce i poznaniu doświadczeń prowadzących. W trakcie warsztatów prowadzące razem z uczestnikami będą pracować nad przygotowaniem wywiadów uzupełniających wybrane przez nich zdjęcia (organizatorzy proszą o ich wcześniejsze przesłanie).

Iwona Makowska – Zajmuje się pozyskiwaniem, przetwarzaniem i opisywaniem zdjęć w Archiwum Historii Mówionej w Domu Spotkań z Historią. Prowadzi projekt związanym z tworzeniem mapy interaktywnej „Warszawa zapamiętana”, opartej na relacjach i archiwalnych fotografiach mieszkańców stolicy. Jest autorką bloga fotograficznego „Warszawskie mozaiki”.

Maria Buko – Pracuje w Archiwum Historii Mówionej w Domu Spotkań z Historią i zajmuje się pracą z relacjami biograficznymi. Absolwentka socjologii, dziennikarstwa i historii na Uniwersytecie Warszawskim. Obecnie studentka Międzywydziałowych Środowiskowych Studiów Doktoranckich przy Wydziale Historycznym z siedzibą w ISNS.

6. Audyt dostępności serwisów internetowych dla użytkowników z niepełnosprawnością. Prowadzenie:

Dominik Paszkiewicz (Usertime)

miejsce: Dom Spotkań z Historią, ul. Karowa 20

liczba osób: 10

czas trwania: 3 godz

W trakcie warsztatu omówione zostaną serwisy internetowe uczestników, przedstawione zostaną dobre rozwiązania i problemy dostępności. Uczestnicy dowiedzą się, w jaki sposób rozumieć kilkanaście najważniejszych kryteriów dostępności. Nauczą się także przeprowadzić prosty audyt dostępności – wbrew pozorom taka umiejętność może się okazać przy zamówieniu nowego serwisu internetowego lub przebudowie dotychczasowego. Pokazane zostanie, jak bardzo dostępność np. dla niewidomych wpływa na pozycjonowanie serwisu oraz jak ważny jest kontrast przy korzystaniu z serwisu przez osoby dobrze widzące na urządzeniach mobilnych.

Dominik Paszkiewicz - Projektant UX, twórca serwisów internetowych i specjalistą w dziedzinie dostępności cyfrowej. Doradza instytucjom i firmom w zakresie wdrażania dostępności. Prowadzi szkolenia z dostępności serwisów internetowych, multimediiów, dokumentów oraz prostej komunikacji w Internecie. Jest współautorem podręcznika „Dostępność serwisów internetowych” i kilku innych publikacji na temat dostępności. Był jednym z tłumaczy oraz ostatecznym redaktorem specyfikacji WCAG 2.0 (Web Content Accessibility Guidelines). Jest kierownikiem studiów podyplomowych User Experience Design na Uniwersytecie SWPS w Katowicach. Studentów Uniwersytetu Szczecińskiego uczy technologii internetowych i projektowania interfejsów.

Strona projektu: www.fotoarchiwa.faf.org.pl

Organizator: Fundacja Archeologia Fotografii

Partnerzy: Dom Spotkań z Historią, Związek Polskich Artystów Fotografików

Szkolenie odbywa się w ramach projektu “Długie życie fotografii”. Projekt finansowany jest z funduszy EOG, pochodzących z Islandii, Liechtensteinu i Norwegii oraz środków krajowych.